

УДК 339.91

Р. Д. Стаканов,
к. е. н., доцент кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин,
Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Т. Шевченка

ОСОБЛИВОСТІ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИНЕНИХ КРАЇН СВІТУ В ХХІ СТ.

R. Stakanov,
PhD, Associate Professor at the Chair of World Economy and International Economic Relations of Institute
of International Relations, Taras Shevchenko National University of Kyiv

PECULIARITIES OF DEVELOPED COUNTRIES MIGRATION POLICIES IN THE TWENTY-FIRST CENTURY

Міграційна політика відіграє важливу роль у визначенні напрямів, умов, а також наслідків для міжнародної міграції. Багато країн включили міграційну політику до своїх національних стратегій та планів економічного розвитку. З 1990 по 2013 рр. частка урядів, що мають намір збільшити імміграцію зростає серед розвинених країн до 22%. Такі країни, як Австралія, Канада, Нова Зеландія, а також США традиційно розглядаються як країни постійної імміграції, а їхня міграційна політика спрямована на заохочення довготермінового перебування мігрантів. Поряд з традиційними країнами імміграції згаданими вище, окремі країни роблять акцент при імміграції на етнічні та релігійні мотиви. Інша категорія постійних мігрантів складається з підприємців та інвесторів, які приносять капітал до країни призначення. Переважна більшість урядів або ж використовували політику, що була спрямованою на підтримання поточного рівня тимчасової міграції в цих країнах, або не втручались в її розвиток. Серед розвинених країн схильність до підвищення обсягів тимчасової трудової міграції вдвічі перевищувала аналогічні показники країн, що розвиваються.

Migration policy plays an important role in determining the direction, conditions and consequences of international migration. Many countries have included migration policies to their national strategies and plans of economic development. From 1990 to 2013 the share of governments that intended to increase immigration has increased in developed countries to 22%. Such countries as Australia, Canada, New Zealand and the United States has traditionally been regarded as the countries of permanent immigration, and their migration policies were aimed at encouraging long-term immigration. Along with the traditional abovementioned immigration countries, some countries have focused at immigration on ethnic and religious grounds. Another category of permanent migrants consists of entrepreneurs and investors who bring capital into the country of destination. The vast majority of governments are using a policy that was aimed at maintaining the current level of temporary migration, or do not interfere in its development. Among developed countries, the tendency to increase the volume of temporary labor migration is twice higher than the corresponding situation in developing countries.

Ключові слова: ринок праці, трудова міграція, міграційна політика, розвинені країни.

Key words: labour market, labour migration, migration policy, developed countries.

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Міжнародна міграція є глобальним феноменом, складність якого постійно зростає у різних вимірах. Економіки країн світу стають все більшою мірою взаємопов'язаними та взаємозалежними, значно вдосконалюються транспортні мережі та засоби комунікації, що призводить не лише до кількісного зростання міграції, а й до ускладнення структури міграції. На сьогодні більшість країн є водночас і країнами походження і країнами призначення, а також країнами транзиту мігрантів, таким чином, країни як в більш, так і в менш розвинених регіонах світу стикаються з різними викликами та можливостями щодо міграції. Міграційна

політика відіграє важливу роль у визначенні потоків, умов, а також наслідків для міжнародної міграції. Більшість мігрантів, що легально перетинали кордон в ХХІ ст. відносились або ж до категорії трудових мігрантів, або мігрували з метою возз'єднання сім'ї. На сьогодні ряд країн модернізують свої міграційну політику та формують міграційну стратегію, спрямовану на пріоритетне залучення висококваліфікованої робочої сили навіть за умови складної ситуації на національних ринках праці в цих країнах. Від вибору оптимальної міграційної стратегії значною мірою залежить довгострокова стабільність на ринку праці приймаючої країни.

Таблиця 1. Кількість міжнародних мігрантів за ключовими країнами походження та призначення, млн осіб

Регіони призначення	Регіони походження						Загалом
	Африка	Азія	Європа	Латинська Америка та Кариби	Північна Америка	Океанія та інші	
Африка	15,3	1,1	0,8	0,0	0,1	1,4	18,6
Азія	4,6	53,8	7,6	0,7	0,6	3,5	70,8
Європа	8,9	18,6	37,8	4,5	0,9	1,6	72,4
Латинська Америка та Кариби	0,0	0,3	1,2	5,4	1,3	0,2	8,5
Північна Америка	2,0	15,7	7,9	25,9	1,2	0,3	53,1
Океанія	0,5	2,9	3,1	0,1	0,2	1,2	7,9
Загалом	31,3	92,5	58,4	36,7	4,3	8,3	231,5

Джерело: [5].

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ПУБЛІКАЦІЙ

Міжнародна трудова міграція, міграційна політика окремих країн та регіонів досліджувались рядом українських та зарубіжних науковців, серед яких у першу чергу варто виділити Дж. Борхаса, А. Вінтерса, А. Гайдуцького, С. Дрінквотера, І. Івахнюка, Е. Лібанову, О. Малиновську, С. Метельова, Д. Рату, А. Румянцева, О. Старка, А. Філіпенка, Дж. Флореса, Р. Чамі.

ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ

Завданням даної статті було дослідити динаміку міграційної політики розвинених країн світу, виділити схожі та відмінні риси міграційних стратегій в цих країнах, виявити причини таких дивергенцій, а також зробити висновки про ефективність різних підходів до міграційної політики.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ АВТОРА

Міжнародна міграція є інтегральною характеристикою глобального розвитку. За якісного регулювання міграція може зробити значний внесок до скорочення бідності, а також покращення рівня життя як країн походження, так і в країнах призначення мігрантів. Однак за умов неефективного управління міграційним процесом, міжнародна міграція може призвести до негативних наслідків, зокрема до втрати людських ресурсів та вмінь у країнах походження, а також до невдалої соціально-економічної інтеграції мігрантів у країнах призначення.

Загальна кількість міжнародних мігрантів у світі збільшилась з 154 млн осіб в 1990 р. до 232 млн в 2013 р. і найближчим часом тенденція до зростання їх кількості збережеться [9]. Незважаючи на абсолютне зростання кількості мігрантів, відносна частка мігрантів до загальної кількості населення світу залишається на стабільному рівні: в 1990 р. мігранти становили 2,9% від світового населення, а в 2013 р. — 3,2%. Кількість мігрантів в 1990—2013 рр. у більш розвинених регіонах світу зросла вдвічі більше (на 53 млн осіб) ніж в менш розвинених регіонах (на 24 млн осіб) [5]. Дана статистика дозволяє стверджувати, що незважаючи на активний розвиток різних векторів та напрямів міграції, розвинені країни і надалі залишаються ключовим центром притоку робочої сили на сучасному етапі.

Ключові регіони світу нараховували різну кількість іммігрантів та емігрантів. Так, в Європі в 2013 р. пере-

бувало 31% від загальної кількості мігрантів, а сама Європа була регіоном походження для 25% емігрантів в світі (при цьому, дві третини з них спрямовувались до інших країн Європи і лише одна третина направлялась за межі регіону). На країни Північної Америки припадало 23% загальної величини міграції, однак показник еміграції, на відміну від європейського, був незначним — лише 2%. Країни Азії приймали в себе 31% загальносвітового показника імміграції,

однак при цьому регіон залишався нетто-експортером робочої сили, на регіон припадало 40% від загальної кількості емігрантів в світі. Загалом, в Азії, як і в Європі, переважала внутрішньо регіональна міграція, 58% мігрантів з Азії та Океанії переміщувались в рамках регіону. Ситуація відчутно відрізняється для країн Латинської Америки та Карибського басейну, де ключовим вектором спрямування міграції (71% всіх мігрантів) виступає Північна Америка.

Імміграційна політика зазвичай є відповіддю на потреби ринку праці та демографічні орієнтири приймаючих країн. Уряди імплементують міграційну політику через систему законів, правил, а також спеціальних програм, які є спрямованими на досягнення цільової мети по міграційним обсягам, які можуть включати в себе певні визначені обсяги, країни походження, напрями, а також якісний склад міграційних потоків. У багатьох країнах, переважно в розвинених регіонах, міграційне законодавство характеризується регуляризацією потоків та заходів з метою кращої інтеграції іммігрантів до приймаючих спільнот. В окремих випадках регіональні угоди впливають на національне законодавство приймаючих країн. Так, законодавство ЄС впливає на міграційну політику 28 країн-членів, а також на сусідні країни ЄС, що задіяні в асоціативному процесі з ЄС. Наприклад, так звана "Блакитна карта" є всеєвропейським робочим дозволом, який є запровадженим у більшості країн ЄС, завдяки чому було запроваджено умови доступу та працевлаштування на їх території висококваліфікованих спеціалістів з третій країн [3].

Багато країн включили міграційну політику до своїх національних стратегій та планів економічного розвитку, наприклад, Болгарія, Чилі, Чехія, Фінляндія, Ірландія, Литва, Мексика, Польща та Словаччина. Польща адаптувала свою першу міграційну стратегію в 2012 р., в якій вказувалось на необхідність для Польщі бути більш відкритою для іммігрантів з необхідними країні вміннями, а також забезпечити їм можливість для ефектвної інтеграції [4]. Чилі розробило п'ятирічний план міграційної політики, де передбачено три ключових її завдання: модернізацію процесу адміністрування заявок на отримання права на проживання в країні, прийняття нового імміграційного закону, модернізацію системи надання статусу шукача притулку в країні.

Серед урядів 195 країн в 2011 р., 77% розцінювали, що рівень легальної міграції в країні знаходиться на

задовільному рівні. Даний показник знаходиться на відносно незмінному рівні з середини 1990-х рр. У 2011 р. 17% урядів розглядали рівень імміграції в своїх країнах як занадто високий, а 6% вважали його надто низьким. Частка урядів, що були задоволені рівнем імміграції до їхніх країн в 2011 р. була високою як в більш, так і в менш розвинених регіонах та незначно варіювалась від рівня економічного розвитку приймаючого регіону. Хоча частка урядів, що вважали недостатнім рівень імміграції дещо зріс порівняно з серединою 90-х рр. ХХ ст., вона і надалі залишається незначною як в менш, так і в більш розвинених регіонах.

З 1990 по 2013 рр. частка урядів, що мають намір збільшити імміграцію зросла в розвинених регіонах світу (з 2% в 1996 р. до 22% в 2011 р.). Всі 11 країн, що мали намір розширити обсяги міграції, знаходились в Європі, при чому 6 з них представляли Східну Європу (Білорусь, Болгарія, Польща, Російська Федерація, Словаччина та Україна). Інші країни представляли Північну та Західну Європу (Австрія, Фінляндія та Швеція) та Південну Європу (Сан-Марино, Словенія). Також варто відзначити, що хоча ряд країн Центральної та Східної Європи намагаються залучити більшу кількість іммігрантів, передусім висококваліфікованих спеціалістів, при цьому вони також запроваджують заходи задля стимулювання повернення на батьківщину своїх власних спеціалістів, що емігрували раніше.

У більшості випадків, питання щодо необхідності регулювання міграційних потоків виникають у тих країнах, де це явище є статистично значимим. Серед 25 найбільших приймаючих країн в 2013 р. уряди 10 країн мали на меті зменшення рівня імміграції, в той час як уряди п'яти країн спрямовані на збільшення рівня імміграції. Вплив міграції на країни призначення також залежить від відносної кількості мігрантів в країні. Серед 25 країн світу з найбільшою кількістю іммігрантів відносно населення країни (починаючи від 21% в Канаді та Казахстані до 84% в ОАЕ) уряди 8 країн (включно з такими країнами Перської Затоки, як Кувейт, Катар та ОАЕ) мали на меті зменшення загальної величини легальної міграції. Ще 14 країн дотримувались підходу щодо збереження поточного рівня або ж невтручання в міграційній процесі на поточному рівні, і лише 3 країни, в тому числі Ізраїль та Казахстан, мали намір збільшити масштаби міграції.

У ХІХ та на початку ХХ ст. міжнародна міграція характеризувалась передусім постійним переселенням населення з країн Європи до регіону Америки. Ці іммігранти розселялись переважно в прикордонних районах та отримували громадянство приймаючих країн. Однак в останні десятиліття імміграційна політика стала більш вибірковою при відборі іммігрантів. Уряди приймаючих країн поступово починають робити акцент на тимчасову трудову міграцію.

Такі країни, як Австралія, Канада, Нова Зеландія, а також США традиційно розглядаються в якості країн постійної імміграції, а їхня міграційна політика спрямована на заохочення довготермінового перебування мігрантів. За виключенням США, всі ці країни використовують міграційну систему балів при допуску на територію своїх країн постійних мігрантів. Такі міграційні системи складаються з формули акумуляції людського

капіталу, в якій уряд встановлює ряд спеціальностей, характеристик чи вмінь. Яких бракує в країні, або ж їх залучення може надати значний стимул для економічного розвитку приймаючої країни [7].

Бали надаються мігрантам відповідно до їхнього рівня освіти, робочого досвіду, віку, володіння мовою та іншим критеріям. Вони є пристосованими до потреб місцевих економік та ринків праці та періодично змінюються, згідно зі зміною кон'юнктури на відповідних ринках. Наприклад, уряд Австралії змінив свою систему балів у липні 2011 р. з метою визнання кваліфікацій закордонних інституцій, при цьому більша вагова частка стала віддаватись досвіду роботи в Австралії порівняно з закордонним, а також визнано більш вагомим якісне володіння англійською мовою [8].

Поряд з традиційними країнами імміграції згаданими вище, окремі країни роблять акцент при імміграції на етнічні та релігійні мотиви. Наприклад, Ізраїль гарантує допуск осіб єврейського походження на основі Закону про повернення 1950 р. За оцінками [6], понад 1 мільйон євреїв з колишнього СРСР іммігрували до Ізраїлю за 2 десятиліття після його розпаду. Фінляндія, Німеччина, Греція, Італія та Японія також приймають іммігрантів відповідно до етнічного походження. Наприклад, в Німеччині статтею 116 (1) Конституції забезпечується громадянство особам німецького походження [6].

Інша категорія постійних мігрантів складається з підприємців та інвесторів, які приносять капітал до країни призначення. Такі особи не розглядаються в якості трудових мігрантів, оскільки вони не знаходяться в пошуку можливостей зайнятості на території приймаючої країни. Наприклад, в США Імміграційним Актом 1990 р. встановлено окрему квоту в 10 тис. віз для іммігрантів, які інвестували в США 1 млн дол. США або більше, а також створили або зберегли принаймні 10 робочих місць для громадян США впродовж двох років з моменту прибуття до США. Іммігрантам інвесторам надається спеціальний статус, що надає їм право на перебування в країні, а через два роки таке право стає перманентним. Хоча вимоги варіюються, схожі схеми для постійної міграції інвесторів існують в ряді країн, серед них в Австралії, Багамах, Болгарії, Канаді, Ірландії, Новій Зеландії, Панамі, Швейцарії та Сполученому Королівстві.

У той час як постійна міграція дозволяє мігрантам проживати та працювати в приймаючій країні на постійній та необмеженій основі, отримання тимчасових віз або дозволів на проживання зазвичай використовується тоді, коли трудова міграція є лімітованою в часі в рамках трудового договору, по завершенню дії якого передбачається, що мігрант повернеться на батьківщину. Раціональність програм тимчасової міграції базується на теорії сегментації ринку праці, відповідно до якої потреби в праці в окремих секторах економіки можуть бути забезпечені за допомогою тимчасової трудової міграції з-за кордону, в той час як трудові ресурси в приймаючій країні є або ж недоступними або ж не мають бажання займати вакантні посади.

Тимчасова міграція переважно сприймається як така, що має перевагу над постійною міграцією з точки зору урядів приймаючих країн, оскільки вона є більш гнучкою при врегулюванні пропозиції праці під час

різних фаз ділового циклу. Така адаптивна здатність є особливо важливою в сільськогосподарському секторі, де попит та пропозиція на робочу силу є значною мірою сезонним, а місцеві жителі часто не мають бажання працювати в даному сегмент економіки. Канадська Програма для сезонних робітників сільського господарства функціонує з середини 1960-х рр. Згідно з її положеннями, близько 20 тис. сезонних робітників залучаються щорічно з Мексики та Карибського регіону відповідно до двосторонніх угод з країнами регіону. Такі сезонні робітники повертаються додому після пікових місяців сільськогосподарських робіт, а більшість з них повторно залучаються для таких робіт наступного року [1].

З 179 країн, за даними ООН в 2011 р. [5], переважна більшість урядів або ж використовували політику, що була спрямованою на підтримання поточного рівня тимчасової міграції в цих країнах (близько 60% від загальної кількості досліджуваних країн), або не втручались в її розвиток (13%). Близько 20% урядів провадили політику щодо зменшення імміграції тимчасових робітників, а 8% — щодо збільшення. Серед розвинених країн схильність до підвищення обсягів тимчасової трудової міграції вдвічі перевищувала аналогічні показники країн, що розвиваються.

З 2005 по 2011 рр. частка урядів, які мали намір зберегти поточний рівень тимчасової трудової міграції збільшилась, в той час як кількість бажаючих її зменшити — скоротилась як в високорозвинених регіонах, так і в регіонах, що розвиваються. Дана тенденція була характерна для всіх регіонів світу, за винятком Північної Америки, де США та Канада притримувались наявної величини міграційного потоку тимчасових іммігрантів.

На сьогодні політика трудової міграції в приймаючих країнах стала більш селективною, перевага при допуску мігрантів надається міжнародним мігрантам, які володіють дефіцитними вміннями. Ряд країн запроваджують політику по залученню або ж створенню сприятливих умов для такого залучення висококваліфікованих робітників. Висококваліфіковані мігранти зазвичай отримують преференційні умови доступу та стикаються з меншим переліком обмежень порівняно з низькокваліфікованими мігрантами в контексті умов допуску, тривалості перебування, зміни робочого місця, а також вост'єднання сімей.

Заході міграційної політики по управлінню трудовою міграцією висококваліфікованих робітників варіюються від міграційних систем, що базуються на потребах роботодавців до міграційних систем спрямованих на людський капітал конкретного іммігранта. Системи орієнтовані на роботодавців передбачають, що національні підприємства повинні ініціювати процес рекрутингу через отримання дозволу на найм іноземного робітника. Дана процедура передбачає тестування ринку праці. Характеристики тестів ринків праці варіюються в різних країнах, загалом, роботодавець повинен довести відсутність місцевих робітників з кваліфікацією, що відповідає потребам роботодавця, а іммігрантам пропонується конкурентоспроможна заробітна плата. В окремих країнах таких, як Австрія, Чехія, Німеччина, Італія, Нідерланди, Норвегія, Польща, Португалія, Іспанія, Швеція, а також Корея, роботодавці повинні викорис-

товувати державні служби зайнятості для інформування про відкриття вакансій [2].

У 2011 р., за даними ООН [5], уряди 67 країн провадили політику сприятливу зростанню імміграції висококваліфікованих робітників, 8 країн — політику зменшення, а решта 95 країн притримувались політики збереження існуючих рівнів або ж не мали відповідного регулювання даного сегмента міграції. Переважна більшість урядів, що мали намір залучити більшу кількість мігрантів певних категорій, були зацікавленими в залученні висококваліфікованих робітників. При цьому переважна більшість країн, що провадили політику сприяння висококваліфікованій імміграції, не заохочували зростання загального рівня імміграції в країну.

У 2011 р. 59% урядів в світі розглядали рівень еміграції з їхніх країн в якості задовільного, в той час як 33% — надто високого і лише 7% — недостатнього. Частка урядів, які були задоволені рівнем еміграції з їхніх країн скорочувалась з середини 1970-х рр. (з 83% в 1976 р. до 59% в 2011 р.), у той час як частка тих, хто мали намір зменшити обсяги еміграції стабільно зростала (з 13% в 1976 р. до 33% в 2011 р.). Більшою мірою були задоволеними рівнем еміграції серед розвинених країн (73%) і був досить стабільним тривалий період часу, серед урядів країн, що розвиваються даний показник становив 55% і значно скорився з 1976 р. (84%) [5]. Варто відзначити, що ключовою причиною для збереження існуючого рівня еміграції для розвинених країн є відносно невеликі абсолютні показники еміграції серед них.

Багато країн, які розглядали свою еміграцію як надто високу, запровадили політику, що мала сприяти утриманню робітників в країні. Така політика спрямована на зниження еміграції включала в себе посилення освітніх та професійних інститутів на батьківщині, а також приріст можливостей працевлаштування на національному ринку. Окремі країни також спрямували свої зусилля на збереження мігрантів з певними вміннями такими, як робітників охорони здоров'я, яких є дефіцит в країнах походження, при цьому на них спостерігається високий попит у країнах призначення.

ВИСНОВКИ

Кількість міжнародних мігрантів у світі стабільно зростає, при цьому зберігається тенденція до подальшого розширення обсягів даного процесу. В розвинених регіонах світу приріст кількості мігрантів вдвічі перевищує аналогічні показники країн, що розвиваються, таким чином, розвинені країни і надалі є ключовим центром притягання мігрантів. Ключовими центрами притягання мігрантів виступають Європа та Північна Америка. Імміграційна політика відіграє вагомий роль в приймаючих країнах. Три чверті урядів країн світу вважають, що обсяги легальної міграції в країні знаходяться на задовільному рівні і не потребують перегляду. Водночас, відчутно зростає (до 22% в 2011 р.) в розвинених регіонах кількість урядів, що бажають збільшити обсяги імміграції.

Незважаючи на те, що практично всі розвинені країни світу приділяють значну увагу регулюванню міграційних потоків, а багато країн включили міграційну політику до своїх національних стратегій та планів еконо-

мічного розвитку, методи міграційної політики в ряді країн суттєво різняться. В країнах традиційної імміграції, Австралії, Новій Зеландії, США, міграційна політика спрямована на заохочення постійної імміграції. При цьому увага приділяється не лише міграції робітників, а й допуску підприємців та інвесторів. Імміграція, що супроводжується рухом капіталу, передбачає отримання такими мігрантами спеціального статусу з перспективою отримання права на постійне місце проживання за виконання певних умов. Водночас, навіть серед країн традиційної міграції значна увага приділяється розвитку програм тимчасової міграції, особливо в сфері сільськогосподарства, а також залучення висококваліфікованої робочої сили.

Ключовою відмінністю між імміграційними політиками розвинених країн є їхня орієнтація на потреби роботодавців або ж орієнтованість на вміння іммігрантів. Все більше країн починають використовувати та модернізувати міграційні системи балів, які дають можливість більш селективно підходити до відбору мігрантів відповідно до потреб економіки приймаючої країни в цілому, а не орієнтуватись на потреби окремих роботодавців.

Література:

1. Abella M. Policies and Best Practices for Management of Temporary Migration / M. Abella // [Electronic resource]. — Mode of access: http://www.un.org/esa/population/migration/turin/Symposium_Turin_files/P03_SYMP_Abella.pdf
2. Chaloff J., Lamaitre G. Managing Highly-Skilled Labour Migration: A Comparative Analysis of Migration Policies and Challenges in OECD Countries / J. Chaloff, G. Lamaitre // [Electronic resource]. — Mode of access: <http://www.oecd.org/els/mig/46656535.pdf>
3. Council Directive 2009/50/EC / European Union // [Electronic resource]. — Mode of access: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:155:0017:0029:en:PDF>
4. International Migration Outlook 2013 / Organisation for Economic Co-operation and Development // [Electronic resource]. — Mode of access: http://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/international-migrationoutlook_1999124x;jsessionid=4491q0vl74i17.x-oecd-live-01
5. International Migration Policies Government Views and Priorities / [Electronic resource]. — Mode of access: http://www.un.org/en/development/desa/population/publications/pdf/policy/InternationalMigrationPolicies2013/Report%20PDFs/z_International%20Migration%20Policies%20Full%20Report.pdf
6. Migration and Integration: Residence law and policy on migration and integration in Germany / Germany, Federal Minister of the Interior // [Electronic resource]. — Mode of access: http://www.bmi.bund.de/SharedDocs/Downloads/EN/Broschueren/Migration_und_Integration_en.pdf?__blob=publicationFile
7. Papademetriou D., Sumption M. Rethinking Points Systems and Employer-selected Immigration / D. Papademetriou, M. Sumption // [Electronic resource]. — Mode of access: <http://www.migrationpolicy.org/pubs/rethinkingpointssystem.pdf>

8. Trends in International Migration: Continuous Reporting System on Migration / Organisation for Economic Co-operation and Development // [Electronic resource]. — Mode of access: <http://www.oecd.org/els/mig/2508596.pdf>

9. Trends in International Migrant Stock: Migrants by Destination and Origin / United Nations Database // [Electronic resource]. — Mode of access: <http://esa.un.org/unmigration/TIMSO2013/migrantstocks2013.htm?msdo>

References:

1. Abella, M. (2006), "Policies and Best Practices for Management of Temporary Migration". [Online], available at: http://www.un.org/esa/population/migration/turin/Symposium_Turin_files/P03_SYMP_Abella.pdf (Accessed 14 July 2014).
2. Chaloff, J. and Lamaitre, G. (2009), "Managing Highly-Skilled Labour Migration: A Comparative Analysis of Migration Policies and Challenges in OECD Countries", Organisation for Economic Co-operation and Development [Online], available at: <http://www.oecd.org/els/mig/46656535.pdf> (Accessed 14 July 2014).
3. European Union (2009), "Council Directive 2009/50/EC", [Online], available at: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:155:0017:0029:en:PDF> (Accessed 14 July 2014).
4. Organisation for Economic Co-operation and Development (2013), "International Migration Outlook 2013". [Online], available at: http://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/international-migrationoutlook_1999124x;jsessionid=4491q0vl74i17.x-oecd-live-01 (Accessed 14 July 2014)
5. United Nations (2013), "International Migration Policies Government Views and Priorities", [Online], available at: http://www.un.org/en/development/desa/population/publications/pdf/policy/InternationalMigrationPolicies2013/Report%20PDFs/z_International%20Migration%20Policies%20Full%20Report.pdf (Accessed 14 July 2014).
6. Germany, Federal Minister of the Interior (2011), "Migration and Integration: Residence law and policy on migration and integration in Germany" [Online], available at: http://www.bmi.bund.de/SharedDocs/Downloads/EN/Broschueren/Migration_und_Integration_en.pdf?__blob=publicationFile (Accessed 14 July 2014).
7. Papademetriou, D. Sumption, M. (2011), "Rethinking Points Systems and Employer-selected Immigration", Migration Policy Institute, [Online], available at: <http://www.migrationpolicy.org/pubs/rethinkingpointssystem.pdf> (Accessed 14 July 2014).
8. Organisation for Economic Co-operation and Development (2001), "Trends in International Migration: Continuous Reporting System on Migration", [Online], available at: <http://www.oecd.org/els/mig/2508596.pdf> (Accessed 14 July 2014).
9. United Nations (2013), "Trends in International Migrant Stock: Migrants by Destination and Origin / United Nations Database", [Online], available at: <http://esa.un.org/unmigration/TIMSO2013/migrantstocks2013.htm?msdo> (Accessed 14 July 2014).

Стаття надійшла до редакції 14.07.2014 р.